

Sygn. akt: I C 142/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Brzegu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Bogusława Turek
Protokolant:	sekr. sądowy Anita Bider

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2017 roku w B.

sprawy z powództwa D. S.

przeciwko (...) S.A. w Ł.

o zapłatę

zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz powoda D. S. kwotę 13210,20 zł (trzyście trzydzieści dwa tysiące dwieście dziesięć złotych 20/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10.10.2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 4278,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn.akt I C 142/17

UZASADNIENIE

Powód D. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. kwoty 13 210,20zł z ustawowymi odsetkami od dnia 10.10.2016r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu.

Powód podniósł, że w dniu 7 lipca 2016 r. w Z. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki O. (...) o nr rejestracyjnym (...), należący do poszkodowanych D. i M. K..

Z uwagi na fakt, że sprawca wypadku zawarł uprzednio ze stroną pozwaną umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, poszkodowani zgłosili szkodę powstałą w wyżej opisanym pojeździe do Ubezpieczyciela w celu jej likwidacji, w ramach polisy OC sprawcy. W celu dokonania oględzin i przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego, poszkodowani w dniu 13 lipca 2016r. przekazali pojazd, co spowodowało konieczność wypożyczenia samochodu zastępczego. W związku z tą okolicznością, tego samego dnia, poszkodowani zawarli z powodem umowę najmu samochodu zastępczego marki C. (...) na czas konieczny i niezbędny do oględzin pojazdu.

Na podstawie umowy najmu, strona powodowa wystawiła poszkodowanym fakturę VAT nr (...) z dnia 26 września 2016r. na kwotę 16949,40zł brutto, a stroną pozwaną poinformowano o przelewie wierzytelności i wezwano do zapłaty za wynajem pojazdu.

Decyzją z dnia 9 października 2016r. strona pozwana roszczenie dotyczące najmu pojazdu zastępczego uznała w części tj. co do kwoty 3739,20zł. Ograniczenie wysokości wypłaconego odszkodowania w stosunku do kwoty żądanej, zostało uzasadnione przeprowadzoną przez ubezpieczyciela weryfikacją dobowej stawki najmu z kwoty 180 zł netto +VAT za dobę, do kwoty 117zł brutto za dobę, a także skrócenie okresu najmu z 76 dni do 32 dni, jako okresu niezbędnego, na który samochód zastępczy powinien być według strony pozwanej wynajęty.

Powód podniósł, że jego legitymacja procesowa wynika z umowy przelewu wierzytelności, zawartej pomiędzy poszkodowanymi, a powodem w dniu 07 października 2016r. Strona pozwana została powiadomiona o zamiarze dokonania cesji wierzytelności pismem z dnia 26.09.2016r. w przypadku braku zapłaty.

Nakazem zapłaty z dnia 21 grudnia 2016r. tut. Sąd w postępowaniu upominawczym prowadzonym pod sygn. akt I(...)uwzględnił powództwo w całości, nakazując pozwanemu, aby zapłacił powodowi kwotę 13 210,20zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10.10.2016r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w Ł. w sprzeciwie z dnia 17 stycznia 2017r. zaskarżyła powyższy nakaz zapłaty w całości, wnosząc o oddalenie powództwa, oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany przyznał, że w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz powoda tytułem odszkodowania za wynajem pojazdu zastępczego kwotę w wysokości 3739,20zł, przyjmując za zasadny czas najmu wyłącznie okres 32 dni.

Jednocześnie, strona pozwana zakwestionowała wysokość stawki wynajmu za jedną dobę pojazdu, dokonując jej weryfikacji i obniżając ją do 117zł brutto.

Strona pozwana podkreśliła, że nie kwestionuje istnienia jej odpowiedzialności za szkodę w nin. sprawie co do samej zasady, wskazała jednak, iż przeprowadzone w sprawie postępowanie likwidacyjne doprowadziło już do całkowitego zaspokojenia celowych i ekonomicznych kosztów naprawienia szkody, jakie poniosła strona pozwana. Okoliczność zapłaty wyższej stawki niż przeciętnie obowiązująca, oraz okoliczność wynajęcia samochodu zastępczego przez stronę powodową stanowi konsekwencję suwerennych działań strony powodowej, które nie powinny obciążać strony pozwanej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 07 lipca 2016r. w Z. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki O. (...) należący do poszkodowanych D. i M. K..

(okoliczność bezsporna)

Sprawca wypadku był ubezpieczony przez (...) S.A. w Ł. z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów.

(okoliczność bezsporna)

W związku z unieruchomieniem pojazdu w celu jego naprawy, poszkodowani 13 lipca 2016r. zawarli z powodem D. S. umowę najmu samochodu zastępczego marki C. (...) na czas konieczny i niezbędny do naprawy jego uszkodzonego pojazdu. Strony ustaliły czas wynajmu na okres od 13.07.2016r.

Rzeczoznawca strony pozwanej dokonał oględzin pojazdu dnia 01 września 2016r., a następnie 08 września strona pozwana przekazała informację, że naprawa pojazdu może stanowić nadmierny koszt, a swą odpowiedzialność uznała w decyzji z dnia 19.09.2016r. wypłacając odszkodowanie 20.09.2016r. za zniszczony pojazd w kwocie 1892,00zł. Decyzję o przyznaniu odszkodowania za najem pojazdu strona pozwana podjęła 09.10.2016r. w kwocie 3739,20zł na rzecz powoda, dokonując weryfikacji wysokości stawki dziennej i liczby dni, podczas których pojazd był niezbędny.

W ramach wykonania umowy, powód wystawił poszkodowanym w dniu 26 września 2016r. fakturę VAT nr (...), na kwotę 16949,40zł.

dowody : umowa najmu samochodu -k. 11, faktura VAT - k. 10, tabelka obiegowa – k.15,

decyzja z 09.10.2016r. – k.19,

pisma strony pozwanej z dnia 09.10.2016r. - k. 19, 19.09.2016r.-k.18,

dokumentacja elektroniczna postępowania likwidacyjnego, k. 35

W dniu 07 października 2016r. poszkodowani zawarli z powodem umowę cesji wierzytelności, przenosząc na powoda swoje roszczenie o zapłatę kwoty 16949,40zł wobec strony pozwanej, zaś jej nabywca oświadczył, że wierzytelność tę przejmuje.

dowody: umowa z dnia 07.10.2016r. - k. 14.

Stosowane na rynku dobowe stawki najmu pojazdu klasy odpowiadającej klasie pojazdu poszkodowanych zwykle uzależnione są od okresu najmu i w tym okresie kształtowały się w wysokościach następujących: 246,55zł w wypożyczalni A., 83,92 EUR w E., 200,00zł w (...), 342,67zł w H..

dowody: z cenników wynajmu pojazdów – k.20-23.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód domagał się w niniejszej sprawie zapłaty odszkodowania uzupełniającego, obejmującego koszt najmu pojazdu zastępczego w związku z wypadkiem, jaki miał miejsce w dniu 07 lipca 2016r., ponad kwotę uznaną i wypłaconą przez ubezpieczyciela po zgłoszeniu szkody do likwidacji.

Bezsporne przy tym było to, że strona powodowa nabyła wierzytelność o zapłatę odszkodowania od poszkodowanych.

Podobnie, bezsporna była w niniejszej sprawie podstawa odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej – ubezpieczyciela sprawcy - za szkody związane z wypadkiem, w którym uszkodzony został pojazd poszkodowanych. Sporny był jedynie zakres tej odpowiedzialności, co do obowiązku zapłaty przez ubezpieczyciela odszkodowania obejmującego koszt najmu pojazdu zastępczego.

Wysokość odszkodowania ubezpieczeniowego świadczonego z tytułu ubezpieczenia OC jest określona granicami odpowiedzialności cywilnej posiadacza, kierowcy samochodu, którego odpowiedzialność wynika z art. 436§2 k.c. Do rozstrzygnięcia o odszkodowaniu ubezpieczeniowym przy ubezpieczeniu OC koniecznym było więc sięgnięcie do ogólnych reguł Kodeksu cywilnego odnoszących się do zakresu odszkodowania, w szczególności do przepisu art. 361§ 1 i 2 k.c. Reguły te nakazują przestrzeganie zasady pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego (por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 r., III CZP 68/01, OSP 2002, z. 7-8, poz. 103, czy uchwałę z dnia 21 marca 2003 r., III CZP 6/03, OSNC 2004, z. 1, poz. 4). Podstawową funkcją odszkodowania jest bowiem kompensacja, co oznacza, że odszkodowanie powinno przywrócić w majątku poszkodowanego stan rzeczy naruszony zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może ono jednak przewyższać wysokości faktycznie poniesionej szkody. Oceny, czy poniesienie określonych kosztów mieści się w ramach szkody i normalnego związku przyczynowego, jak podkreślał Sąd Najwyższy, należy dokonywać na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. np. uzasadnienia wyroku z dnia 20 lutego 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl. czy wyroku z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 niepubl.).

Sąd stwierdził, że powództwo co do zasady było uzasadnione, w świetle aktualnych poglądów orzecznictwa, wskazujących, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego (uchwała SN z 17.11.2011r., III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28). Według tego poglądu, utrata możliwości korzystania z pojazdu stanowi negatywne następstwo majątkowe, a wydatki, które służą ograniczeniu (wyłączeniu tego negatywnego następstwa należy kwalifikować jako szkodę majątkową podlegającą naprawieniu w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela wynikającej z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Sąd Najwyższy podkreślił przy tym znaczenie dwóch kryteriów – celowości wydatków oraz ich ekonomicznego uzasadnienia. Za wydatek niezbędny (celowy) należy uznać wydatek poniesiony na korzystanie z innego pojazdu w takim zakresie, w jakim poszkodowany korzystałby ze swojego środka lokomocji, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Wydatki ekonomicznie uzasadnione to wydatki na najem pojazdu zasadniczo o podobnej klasie do pojazdu uszkodzonego lub zniszczonego, poniesione w oparciu o stawki czynszu najmu, które obowiązują na danym rynku lokalnym (ceny rynkowe za tego typu usługi) i w czasie naprawy pojazdu mechanicznego lub do czasu nabycia nowego pojazdu.

W przypadku, gdy okres ten wynika z przestoju, czy opóźnienia w likwidacji szkody przez ubezpieczyciela, nie może to skutkować negatywnymi konsekwencjami dla poszkodowanego.

Sąd podziela pogląd zaprezentowany przez Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 15/15, iż „ zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela pokrywa się z zakresem odpowiedzialności sprawcy szkody, z którym związany jest umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Granicę tej odpowiedzialności zakreślają normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361§ 1 k.c.). Odpowiedzialność ubezpieczyciela za następstwa wypadku, w którym doszło do uszkodzenia pojazdu i pozbawienia przez to poszkodowanego możliwości korzystania z własnego pojazdu przez okres potrzebny do jego naprawy, obejmuje wydatki na najem pojazdu zastępczego, które mają charakter celowy i ekonomicznie uzasadniony. Rozumieć przez to należy wydatki niezbędne do przywrócenia poszkodowanemu utraconej wskutek wypadku możliwości korzystania z pojazdu w celu sprawnego i swobodnego przemieszczania się, uchronienia poszkodowanego przed niepotrzebną stratą czasu czy niedogodnościami związanymi z korzystaniem z komunikacji publicznej. W granicach normalnego następstwa działania lub zaniechania, z którego wynikła szkoda, mieści się obowiązek zwrotu kosztów poniesionych przez poszkodowanego na sfinansowanie korzystania z rzeczy zastępczej zgodnego z jej społeczno-gospodarczym przeznaczeniem. Naprawienie szkody nie obejmuje natomiast wydatków poniesionych przez poszkodowanego na zapewnienie sobie środka transportu nie tylko samodzielnego, bezpiecznego (sprawnego technicznie) i zdolnego do wypełniania swej normalnej funkcji, ale również luksusowego, posiadającego porównywalne walory estetyczne i użytkowe oraz zapewniającego poszkodowanemu co najmniej taki sam komfort jazdy jak pojazd uszkodzony. Takie rozumienie szkody wykracza bowiem poza normalne następstwa działania lub zaniechania sprawcy szkody, bowiem prowadzi do powstania kosztów większych niż niezbędne do odwrócenia wyżej opisanego podstawowego skutku uszkodzenia rzeczy.”

W niniejszej sprawie pozwany kwestionował zasadność powództwa, twierdząc, że najem pojazdu zastępczego według stawki 180zł+vat za dobę nie był uzasadniony, a ponadto, okres wynajmu wynoszący 76 dób nie był celowy ponad wynajem w okresie 32 dób, za który pozwany przyznał już odszkodowanie. W rozpoznawanej sprawie Sąd stoi na stanowisku, że dla wymiaru odszkodowania obejmującego koszty wynajmu pojazdu zastępczego istotną rolę odgrywa to, że czyjej winy doszło do opóźnienia lub przestoju wpływającego na okres najmu.

Całkowity czas od zawarcia umowy najmu pojazdu do nabycia pojazdu wyniósł 76 dni. Na tę liczbę składało się 70 dni od dnia zawarcia umowy tj. 13.07.2016r. (choć pojazd w celu naprawy został przyjęty do naprawy już w dniu zdarzenia drogowego tj. 07.07.2016r.) do dnia wypłaty odszkodowania, tj. do 20 września 2016r. , kiedy uznano, że szkoda jest całkowita, 6 dni do zakupu nowego pojazdu. Wskazać należy, że 20 września we wtorek poszkodowani otrzymali odszkodowanie i mieli 3 dni na zagospodarowanie wraku pojazdu- czego strona pozwana nie kwestionowała, oraz na zakup innego auta, gdyż 24 i 25 września były dniami wolnymi od pracy. W poniedziałek 26

września najmowany pojazd zastępczy został zwrócony. Odpowiedzialność ubezpieczyciela powinna być powiązana z obiektywnym okresem potrzebnym do odtworzenia możliwości korzystania z rzeczy poprzez zakup innego pojazdu mechanicznego. Również jeśli chodzi o kwestionowany przez pozwanego okres od zdarzenia – 07 lipca do dnia zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi – 13 lipca, należy wskazać, że poszkodowani nie znając sprawcy szkody, wystąpili do policji o notatkę z kolizji w dniu 8 lipca, którą otrzymali w dniu 12 lipca i niezwłocznie 13 lipca zgłosili szkodę. Tego też dnia zawarli umowę najmu pojazdu zastępczego.

W dalszej kolejności, stwierdzić należało, że w niniejszej sprawie sporna była także wysokość stawki dobowej najmu pojazdu zastępczego. Strona powodowa ustaliła ją na 180 zł netto i taka też kwota widnieje na fakturze nr (...) wystawionej przez nią poszkodowanemu, w dniu 26 września 2016r. Wysokość tej kwoty została zakwestionowana przez stronę pozwaną w jej sprzeciwie od nakazu zapłaty. Uzasadniając swój zarzut, strona pozwana wskazała, że wysokość tej stawki znacznie odbiegała od stawek obowiązujących na lokalnym rynku, tj. od 80 zł za jedną dobę wynajmu, a w związku z tym wypłata odszkodowania w wysokości obliczonej przez stronę powodową w oparciu o taką zawyżoną stawkę nie znajduje ekonomicznego uzasadnienia. Strona pozwana jednak nie wykazała w żaden sposób, że stawka przyjęta przez powoda jest zawyżona. Wniosków dowodowych w tym zakresie nie zgłoszono aby podważyć stanowisko powoda (art. 6 k.c.). Podzielić należy w tym zakresie pogląd powoda, że wskazana przez stronę pozwaną cena w wypożyczalni D. wynosząca 80zł za dobę dotyczy najmu gotówkowego, gdy najmujący z góry określa liczbę dni i płaci za wynajem, nie zaś za najem pojazdu zastępczego. Nie do zaakceptowania jest także pogląd, jakoby poszkodowani mieli obowiązek poszukiwania na rynku jak najtańszych ofert za najem pojazdu zastępczego.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie w tym zakresie, na podstawie danych wskazanych przez powoda w cennikach wypożyczalni pojazdów, z których wynika że cena najmu pojazdu stosowana przez powoda nie jest wygórowana. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że stawki najmu pojazdu o tej samej klasie co pojazd poszkodowanych, wahają się w granicach od 200zł do 83,92 EUR. Sąd miał na uwadze to, że zasadniczo określenie wysokości stawek rynkowych wymaga odwołania się do wiedzy specjalnej i przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, jednak w związku z brakiem inicjatywy dowodowej po stronie pozwanej, uznał, że powód w wystarczającym zakresie wykazał i udowodnił swoje roszczenie. Sugerowane zaś przez stronę pozwaną dokonywanie ustaleń dotyczących średnich stawek najmu na danym rynku nie powinno - zdaniem Sądu - sprowadzać się do prostych obliczeń matematycznych opierających się na metodzie średniej arytmetycznej (por. K. Markiewicz, Kilka uwag w związku z postępowaniami o odszkodowanie z tytułu najmu pojazdów zastępczych, Iustitia, 1/2014, r. 16-19). Wymaga podkreślenia, że wyjaśnienia które byłyby dokonane przez biegłego służą jedynie udzieleniu sądowi informacji i wiadomości niezbędnych do ustalenia i oceny okoliczności sprawy. Opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi oceny zebranego materiału, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Nie może być natomiast sama źródłem materiału faktycznego sprawy, ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących przedmiotem oceny biegłego. Dlatego też wskazywane zazwyczaj w opinii ogólne zasady, sąd musi odnieść do konkretnych okoliczności rozpoznawanej sprawy mając na uwadze ostateczne ustalenia faktyczne.

Mając powyższe względy na uwadze, Sąd stwierdził, że odszkodowanie obejmujące uzasadnione i celowe koszty pojazdu najmu zastępczego powinno wynosić 16949,40zł (76 dób x 180zł+vət). Uwzględniając, że pozwany wypłacił powodowi z tego tytułu kwotę 3739,20zł, na podstawie przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c., art. 363 § 1 k.c., art. 436 k.c., art. 509 § 1 k.c., art. 822 § 1 k.c. w zw. z art. 805 § 1 k.c. oraz art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku, uwzględniając żądanie powoda w całości. Orzeczenie w przedmiocie odsetek ustawowych znajduje zaś uzasadnienie w treści art. 481 k.c., a kosztów procesu w treści art. 98 k.p.c.